

Helynevek Bács-Kiskun megyéből Egy torzóban maradt névtár közzétételi munkálatai*

1. Bevezetés. Az alábbi összefoglaló abba a 2017 óta zajló kutatási folyamatba nyújt betekintést, amely a kéziratban, töredékesen fennmaradt Bács-Kiskun megyei földrajzinévgyűjtés közzétételére irányul. Áttekinti a megye helynévgyűjtő munkáinak történetét, bemutatja a névanyag speciális tulajdonságait, vázolja a feldolgozás alapelveit és a közzététel lehetséges módszereit, és felvillantja a névtani elemzés lehetőségeit.

A magyar helynevek rendszerezett összegyűjtésére és kiadására vonatkozó szándék a korai kísérletek után az 1960-as, 70-es, 80-as években valóságos mozgalommá érett, és jelentős eredményeket hozott. VÉGH JÓZSEF, ÖRDÖG FERENC és a Nyelvtudományi Intézet szakmai felügyeletével helyi megbízottak és önkéntesek gyűjtötték az élő nyelvhasználatban fellelhető földrajzi neveket, és sorra jelentek meg az egyes megyék, járások anyagát összefoglaló közlemények. Az 1990-es évekre a korábbi dinamizmus megtört, és már csak kisebb számban, a korábbiaktól eltérő struktúrával jelentek meg efféle kiadványok (bővebben l. HOFFMANN 2003: 57–79). A 2010-es évektől indult el – és 2022-től új lendületet kap – a Magyar Nemzeti Helynévtár kutatási projekt,¹ amely a kiadott helynévgyűjtések egységes adatbázisba formálását és digitális közlését, valamint a „fehér foltok” eltüntetését, vagyis újabb helynévgyűjtések készítését tűzte ki céljául.

2. Előzmények: a Bács-Kiskun megyei helynévgyűjtés története. A Bács-Kiskun megyei helynevek iránti érdeklődésemet – a személyes kötődésen túl – ez az utóbbi években formálódó tudományos törekvés, a korábban kiadott vagy gyűjtött helynévtárak közös helynévadatbázisba rendezésének igénye hívta életre. Céлом az volt, hogy a mintegy negyvenöt évvel ezelőtti helynévgyűjtő munka elkallódott maradványait felkutassam és rendszerezve, szerkesztve közzétegyem, lefedve a jövőbeli nemzeti helynévtár egyik legnagyobb fehér foltjának minél tekintélyesebb részét. 2018-ig igyekeztem szakirodalmi tájékozódással és személyes utánajárással tájékozódni afelől, hogy mi történt az egykori gyűjtés kézírataival, hiszen nyomtatásban csak Kiskunfélegyháza környékének

---

* A tanulmány a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíja és az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-2020-5 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programja, illetve a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal támogatásával, az ELTE Tematikus Kiválósági Program „Közösségépítés: család és nemzet, hagyomány és innováció” elnevezésű pályázatának keretében készült.

¹ Lásd a honlapját: <http://mnh.unideb.hu>.

helynévanyaga jelent meg. A helyzet biztatóbbnak tűnt annál, mint ahogy a gyűjtés egyik szakmai felügyelője, ÖRDÖG FERENC korábban számomra jelezte: a kéziratok a munka irányítójának, BOGNÁR ANDRÁSNAK 1989-es halála után elvesztek. Az illetékes intézményekkel és személyekkel való hosszas levelezés után nagyjából sikerült rekonstruálni az egykori gyűjtés sorsát és tisztázni sok fontos részének hollétét; a „nyomozás” azonban néhány település esetében egészen napjainkig folytatódott.

A Bács-Kiskunban egykor nagy erővel végzett gyűjtésből a kézzelfogható eredmények egy része megsemmisült, elveszett, más része pedig különféle intézmények irattáraiban lappangva várt feldolgozásra. A helynévgyűjtő mozgalom Bács-Kiskun megyében 1975–1976-ban szerveződött meg, és a gyűjtés BOGNÁR ANDRÁS irányításával, a megyei könyvtár koordinálásával zajlott a következő években. 1978-ban már a gyűjtőmunka közeli lezárulása alkalmából szerveztek tudományos tanácskozást a munkálatok vezetői, az előadásokat megjelentető kötetben, 1982-ben pedig már az adatok ellenőrzéséről, kiadásra való előkészítéséről olvashatunk (BOGNÁR szerk. 1982). A munka azonban a tervezettnél lassabban haladt, 1985-ben BOGNÁR ANDRÁS részletes jelentésben foglalta össze a gyűjtés speciális, megyére jellemző buktatóit és a hátralévő feladatokat. A kéziratos anyagok egy része BOGNÁR ANDRÁS 1989-es váratlan halála után valóban végleg eltűnt. A gyűjtemény maradáka az 1990-es évek elején RÓNAI BÉLA névkutatóhoz, Pécsre került, de a kiadás előkészítésében érdemi előrelépés nem történt. 1993-ban viszont új lendületet (és megyei közgyűlési támogatást) kapott a projekt, és az egyes járások kéziratai járási felelősöknek lettek szétosztva. A Kalocsai, Kiskőrösi, majd a Kiskunhalasi járás anyagai a kalocsai Viski Károly múzeumba, ROMSICS IMRÉHEZ kerültek, aki hozzá is kezdett a hiányzó települések (pl. Homokmégy, Fajsz) gyűjtésének megszervezéséhez. A Bajai járás kéziratait a bajai főiskola kapta meg, ahol hallgatókkal igyekeztek a hiányzó részeket pótoltatni (pl. Kecel). Kiskunfélegyháza és környékének földrajzi nevei, amely már 1985-ben szerkesztett kéziratként készen állt, 1997-re megjelent (FEKETE szerk. 1997). A Kecskeméti és Kunszentmiklósi járás gyűjtéseit a jegyzőkönyv szerint a kecskeméti könyvtárban helyezték el.

Intézményi háttértámogatás híján és a helynévgyűjtő mozgalom országosan is érzékelhető lendületvesztése nyomán (HOFFMANN 2003: 73–75) a gyűjtés és a szerkesztés folyamata az 1990-es évek második felére elakadt, így két és fél évtized elmúltával meglehetősen kaotikus és töredékes állapotokkal találkoztam.

A kecskeméti-kunszentmiklósi kistérségbe tartozó anyagok gyakorlatilag eltűntek. A kecskeméti megyei könyvtár helytörténeti gyűjteményében 2011-ben még őriztek két dobozt, amelyekben a gyűjtés adminisztrációjával kapcsolatos iratok, térképszelvények (köztük egy kecskeméti gyűjtést bizonyító térképrészlettel), történeti adatokat tartalmazó füzetek voltak, de 2018 után ezt a könyvtár munkatársai már nem találták. Az azóta nyugdíjba vonult egykori könyvtárosok sem emlékeztek rá, mi történhetett a Kecskemét környéki települések gyűjtőlappjaival, céduláival (ami minden bizonnyal több dobozt tett ki). A megye összes fontosabb közgyűjteményével (levéltár, egyéb könyvtárak, múzeumok) kapcsolatba lépve sem leltem nyomára ennek a gyűjteményrészletnek – ez tehát a legnagyobb hiány.

Baja környékének névgyűjtéseit átvehettem az egykori megbízottól, ám az anyag alapos átfésülésével kiderült, hogy a települések kétharmadából nem tartalmaz gyűjtéseket, és ahonnan igen, onnan is csak elsődleges gyűjtőlappokat vagy gyűjtési jegyzeteket. (Csak néhány település esetében maradt meg cédulázott anyag, de a cédulák sok esetben összekeveredtek, eltűntek.)

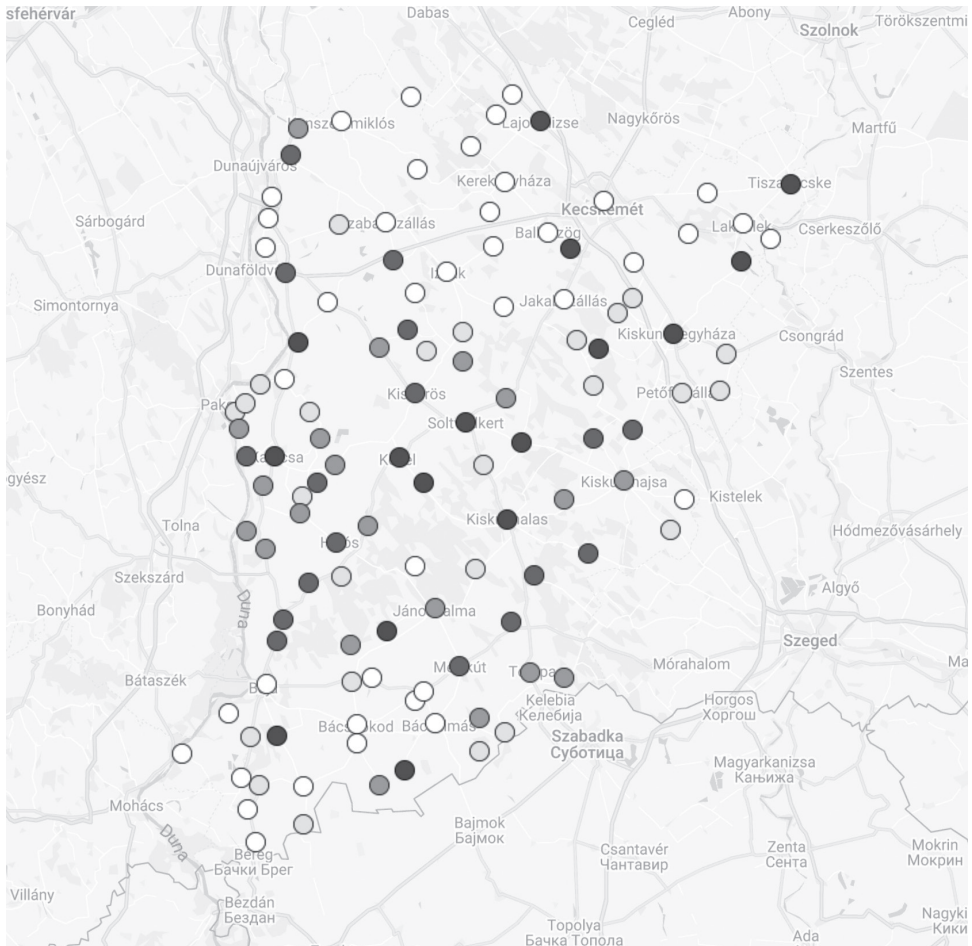
A legjobb „állapotban” a kalocsai és kiskőrösi járáshoz tartozó települések anyaga volt, a kalocsai Viski Károly Múzeumban. A számos település kb. egyharmadából maradtak fenn gyűjtőlapok és szerkesztett cédulák, néhányukból csak cédulák, ugyancsak egyharmadukból csak eredeti gyűjtőlapok, két településről szerkesztett kézirát. A jelentős mennyiségű térkép egy része nem a végleges, számokat is tartalmazó 10 000-es térkép volt, hanem a gyűjtőmunkát elősegítő munkatérkép, a főbb határnevekkel. (Ezekben az esetekben tehát utólag azonosíthatatlan a cédulák vagy a gyűjtőlapok számozása.) Kiskunhalas környékének névgyűjtései szintén múzeumi archívumban őrződtek meg, nagy arányban cédulákra szerkesztve.

Az egykori jelentések, levelezések alapján jutottam hozzá nyolc, Kecskemét környéki település gyűjtőlapjaihoz, amelyeket valaha lektorálásra-cédulázásra küldtek Budapestre, a Nyelvtudományi Intézetbe. A helynévgyűjtő mozgalommal nagyjából egyidőben több településről készültek helyneveket tartalmazó szakdolgozatok, helytörténeti munkák. Ezeket egykeztem felkutatni és adataikat az adatbázisba építeni.

3. A kéziratos gyűjtemény feldolgozása. Munkám legnagyobb részét a kéziratos gyűjtések feldolgozása tette ki. A cédulákat, gyűjtőlapokat hallgatói közreműködéssel digitalizáltam, az adatokat táblázatos formában, a Magyar Nemzeti Helynévtár struktúrájához hasonló módon rögzítettem. (Az egyes helynévformákat külön rekordba, sorszámokkal összekötve vittem számítógépre.) A sok eltűnt települési adattár ellenére (a megye nagysága miatt elsősorban) igen nagy számú, több mint 35 000 névadatot emeltem az adatbázisba 78 településről. A különféle állapotú kéziratok sajátos problémákat tartogattak: sokszor kideríthetetlenek voltak a gyűjtés külső körülményei: időpontja, gyűjtője, adatközlői. Sok esetben a gyűjtésben hiányok (más forrásokból kideríthető fontosabb nevek, fajtajelölések, nyelviség megjelölése stb.) vagy fölösleges többletek (túlzón aprólékos magyarázatok, hely- és családtörténeti leírások) jelentkeztek. Többször a kiolvashatatlan kézírás okozott fejtörést, bár az elsőre homályos, nem transzparens személy- és helynevek jó részét némi utánajárással (mai névjegyzékek, analógiák révén) tisztázni lehetett.

A megmaradt anyagok feldolgozásával párhuzamosan azon dolgoztam, hogy a kéziratok hiányosságait más forrásokból pótoljam. Felhasználtam PESTY FRIGYES ide tartozó gyűjtéseit (BOGNÁR szerk. 1984, KÖHEGYI–SOLYMOS szerk. 1973), kataszteri térképeket, 1950-es, 60-as évekbeli topográfiai térképeket, helytörténeti kiadványokat, régészeti-történeti szakmunkákat, földrajzinév-tárakat. Mivel az ország legnagyobb megyéjéről (8445 km²), 119 településről van szó, összesen több mint 40 000 névadat került be a létrehozott adatbázisba az írott források felhasználásával (hogy melyik helységekből és milyen arányban, azt a mellékelt térképeken jeleztem; 1. ábra).

1. ábra: Az 1970-es évekből származó, megmaradt élőnyelvi helynévgyűjtések helyszínei (nagyobb teli ponttal) és a hiányzó, csak írott forrásokból feldolgozott települések (kisebb üres ponttal)²

4. A névtár sajátos problémái. A feldolgozás során számos elméleti-módszertani problémába ütköztem, amelyek természetesen négy évtizeddel korábbi elődeim számára is sok fejtörést okoztak. Alapvetően ilyen „gond” volt a megye hatalmas területe, településeinek nagy száma és a helységek határának nagy kiterjedése, illetve nehézségeket okoztak a gyűjtések óta eltelt években lejátszódott közigazgatási változások is. Névtani, strukturális problémát jelentett a helynevek között óriási számban előforduló – más megyékben kevésbé jellemző – tanyanevek kérdésköre. Bár ezen névadatok egy-egy település

² Az adatmennyiséget az ikonok színének árnyalata jelzi.

névállományát igen eltérővé teszik például hasonló lélekszámú dunántúli helységeiktől, és felmerül közigazgatási hovatartozásuk, illetve „névségük” kérdése is, a számítógépes adatbázisba valamennyi efféle nevet felvettem a kommunikációban betöltött helynévszerű funkciójuk, illetve társadalomtörténeti értékük (családnevek, ragadványnevek) miatt. Egy későbbi, nyomtatott kiadás szerkesztésekor azonban minden bizonnyal egyértelmű döntést kell hozni szerepeltetésükről vagy mellőzésükről, hiszen nem feltétlenül illenek a prototipikusan névszerű helynevek sorába.

A megye helyneveinek sajátos vonása még a 18. századi betelepítéseknek köszönhető nyelvi-nyelvjárási sokszínűség. A települések között nagy számban találunk délszláv (Bácsalmás, Dusnok, Katymár, Vaskút stb.), szlovák (Kiskőrös, Miske), német (Császártöltés, Harta, Nemesnádudvar, Hajós stb.) lakosságú helységeket. A helyi magyar nyelvjárások között pedig a dél-alföldi *ő-ző* alaprtegen kívül számos más (palóc, dunántúli) eredetű nyelvvaltozattal találkozunk. Mivel a gyűjtők nem minden esetben tartották be a szervezők precíz előírásait a nyelvjárási vagy idegen nyelvi (német, horvát, szlovák) formák írásmódjára vonatkozóan, településenként változik, hogy mennyiben biztos forrásértékű egy-egy helynévforma a nyelvhasználat regionalizmusaira vagy kontaktushatásaira vonatkozóan.

A legnehezebb feladat elé a „történetivé vált” helynévtár adatainak lokalizálása állított. Mivel tucatjával kerültek elő olyan települési gyűjtések, amelyeknek térképe hiányzott vagy hibás volt, a pusztá névfelsorolássá szürkült adatsorokat többféle (térképi) forrás segítségével igyekeztem „megszóltatni”. Így a nevek kisebb hányadát (kb. ötödét) sikerült pontosan lokalizálnom, a többi névhez pedig átmenetileg csak településszintű koordinátákat rendeltem az adatbázisban; áttekintő nyelvföldrajzi-névföldrajzi vizsgálatok céljára ez mégiscsak alkalmassá teszi a teljes anyagot. A fennmaradt kéziratok térképvázlatokat digitalizáltam, de a georeferálási kísérletek csak néhány térkép esetében vezettek megnyugtató eredményre. A végleges, könyv formájú kiadás térképes megjelenítése az egyes objektumok újralokalizálása, a nevek aktualizálása nélkül jelenleg elképzelhetetlennek tűnik.

5. Online és nyomtatott közzététel. A felkutatott és feldolgozott helynévanyag kiegészített, szerkesztett adatbázisát egy erre a célra létrehozott, szabadon hozzáférhető honlapon publikáltam.³ Az online felületen lehívható a teljes helynévadattár. A részletes keresést (település, évszám, névadat, információk szerint) különféle szűrési lehetőségek segítik. A keresési eredmények interaktív térképes felületen ábrázolhatók, a találati listák kimenthetők. A települések „törzsadatai”, gyűjtési információi külön menüpontból és a névadatokhoz kapcsolva is előhívhatók. Az adattárhoz részletes ismertetőt, segédletet és forrásjegyzéket mellékeltem.

A nyílt digitális adatbázis biztosítja, hogy az évtizedeken át elfeledett, közgyűjteményi raktárakban vagy magánszemélyek polcain porosodó cédulák, gyűjtőlapok adatai elérhetővé váljanak a névtan és a társtudományok művelői számára. Mindazonáltal – részben a gyűjtemény hiánytolt sorsa, hiányai, részben a gyűjtések óta eltelt mintegy négy évtized változásai miatt – a honlapot inkább fontos állomásnak, mintsem végterméknek tekintem egy kutatási folyamatban. Jó alap ahhoz, hogy aktualizáló és kiegészítő élőnyelvi gyűjtésekkel valóban teljes megyei helynévtár születhessen a jövőben, és már jelenleg is alkalmas arra, hogy – az 1970-es évek végi állapot lenyomataként – integrálni lehessen a Magyar Nemzeti Helynévtárba. Megfelelő bázis ahhoz is, hogy egy szócikkos formájú könyv(sorozat) születhessen belőle, amelynek szerkesztésébe – a Kálocsai járás településeivel kezdve – bele is fogtam.

³ <https://bkmhelynevek.herokuapp.com>

6. Kutatási lehetőségek. A helynévtár jelentőségét ebben az összefoglalóban csak néhány példával igyekszem szemléltetni, utalva azokra a lehetséges kutatási irányokra, amelyek számára értékes adatok válnak hozzáférhetővé az egykori gyűjtések közzétételével.

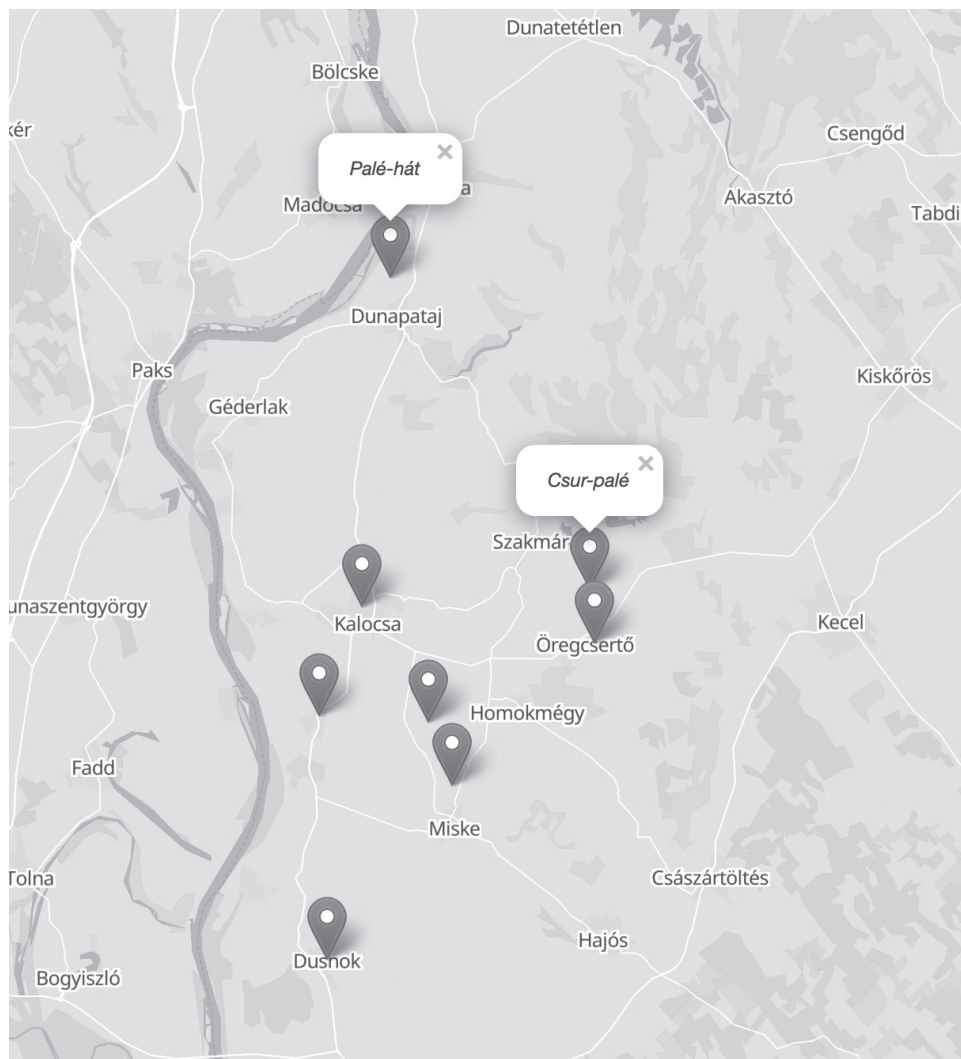
A történeti nyelvjáráskutatás számára a lokalizált, időhöz kötött helynévadatok fontos szerepet töltenek be a nyelvjárási jelenségek elterjedtségének meghatározásában (bővebben: HOFFMANN 2003: 206, BÁRTH M. 2018: 28–29). Bár felhasználásuknak korlátokat szab a gyűjtők lejegyzésmódja, egyes tendenciák párhuzamba állíthatók a nyelv földrajzi vizsgálatokkal, atlaszlapokkal, amelyek Bács-Kiskun megye területéről igen ritkás kutatópont-hálózattal rendelkeznek. Így például pontosabb képet kaphatunk a helynevek alapján az ő-zés korabeli meglétéről, intenzitásáról: *Mérőgbót* (Akasztó, 1977), *Macska-högy* (Bócsa, 1970), *Zódhögy*, *Kékhögyi-erdő*, *Szamárhögyi-dűlő* (Érsekszanád, 1976), *Némőkertők* (Ordas, 1971), *Fősző-körösz* (Géderlak, 1976); a hivatalos (térképi) névformák és az élőnyelvi adatok különbségeiről: *Hegyes ~ Högyes* (Bócsa, 1970, 1980), *Vaskereszt ~ Vaskörösz* (Bugac, 1978).

Szóföldrajzi-név földrajzi vizsgálatokra különösen sokrétű lehetőséget kínál a lokalizált és kereshető adatbázis. A névadás regionális kötöttségeire a legkézenfekvőbb példákat akkor láthatjuk, ha térképet készítünk az egy-egy kisebb régióra jellemző földrajzi köznevekből: ilyen például a sekély és kisebb mocsaras, vizenyős területet jelölő *palé* (más területeken *palaj*; vö. BÁBA–NEMES 2014: 260), amely a megyén belül a Kalocsa környéki, szláv lakosságú és azokkal szomszédos településeken fordul elő gyakran (l. a mellékelt térképen; 2. ábra).

A történeti kutatások, elsősorban a régió korai településszerkezetét feltáró történeti földrajz és régészet számára kulcsfontosságúak a helynevek, különösen az egykori települések nevét őrző határnevek. Az ilyen vizsgálatokat végzők természetesen korábban is felhasználták és ma is hasznosítják az írott névelőfordulásokat, térképi megjelöléseket, azonban a 20. század végi élőnyelvi gyűjtésből származó, lokalizált adatoknak nagy jelentőségük lehet a hajdani települések helyének meghatározásában. Jó példa erre az először 1369-ben említett (Cs. 3: 356), a középkortól egészen 1709-ig lakott Bática környéki *Varajt* falu, amelynek nevét egy, a falutól délre eső, az 51-es út mellett elterülő terület nevéként, hajdani faluhelyként azonosították az adatközlők az 1960-as években gyűjtő Fehér Zoltánnak. Figyelemre méltó, hogy kb. egy kilométerre délnyugatra onnan egy *Szelistye* nevű terület is fekszik, amelyet pedig Bática korábbi faluhelyeként jelöltek meg (a 'puszta faluhely' jelentésű névtípusra l. FNESz. *Szeleste* a.). Régészeti terepbejárás tisztázhatja a jövőben, hogy a középkori *Varajt* a nevét őrző szántó helyén vagy *Szelistye* területén feküdt-e a múltban (l. még TIMÁR 1939, D. SZABÓ 1992: 227; összefoglalóan: ROMSICS 2016: 31, 147).

A legkülönbözőbb névtani, névrendszertani vizsgálatokhoz természetesen elengedhetetlen a szinkrón névgyűjtések elvégzése, a megye teljes helynévanyagának egybeállítására. A kéziratban maradt gyűjtemények adatbázisba rendezése ehhez a munkához pótolhatatlan alapanyagot, a nevek előhívására alkalmas alapforrást jelent. A névhasználat, névismeret, névszociológia területén különösen izgalmas kutatási területnek ígérkezik a nyelvi kontaktusok vizsgálata a helynevekben. Próbavizsgálataim azt jelzik, hogy a többnemzetiségű települések 1960-as, 1970-es években gyűjtött szerb, szlovák, német stb. névanyaga a felgyorsuló nyelvi asszimiláció következtében egyre kisebb arányban ismert a névhasználók körében.

2. ábra: A *palé* földrajzi köznévi előfordulásai a Bács-Kiskun megyei helynevekben

Hivatkozott irodalom

- BÁBA BARBARA – NEMES MAGDOLNA 2014. *Magyar földrajzi köznévek tára*. A Magyar Névtár Kiadványai 32. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- BÁRTH M. JÁNOS 2018. *Névföldrajzi térképlapok Erdélyből. A helynévadás területi variabilitása a történeti adatok tükrében*. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest.

- BOGNÁR ANDRÁS szerk. 1982. *Névtudományi tanácskozás Kalocsán. 1978. július 27.* Magyar Névtani Dolgozatok 25. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Budapest.
- BOGNÁR ANDRÁS szerk. 1984. *Pesty Frigyes kéziratos helynévtárából. Pest-Pilis-Solt vármegye és kiegészítések.* Pest megyei Művelődési Központ és Könyvtár, Szentendre.
- Cs. = CSÁNKI DEZSŐ / FEKETE NAGY ANTAL, *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában* 1–5. MTA, Budapest, 1890–1941.
- FEKETE JÁNOS szerk. 1997. *Bács-Kiskun megye földrajzi nevei I. Kiskunfélegyháza és környéke.* A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 210. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest.
- FNESZ. = KISS LAJOS, *Földrajzi nevek etimológiai szótára* 1–2. 4., bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.
- HOFFMANN ISTVÁN 2003. *Magyar helynévkutatás 1958–2002.* A Magyar Névtudományi Társaság Kiadványai 7. Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke, Debrecen.
- KÓHEGYI MIHÁLY – SOLYMOS EDE szerk. 1973. *Észak-Bácska földrajzi nevei Pesty Frigyes kéziratos Helynévtárában.* A Bajai Türr István Múzeum Kiadványai 21. Türr István Múzeum, Baja.
- KUCZY KÁROLY 1980. *A Kalocsa környéki földrajzi nevek vizsgálata.* Kalocsai Múzeumi Dolgozatok 3. Viski Károly Múzeum, Kalocsa.
- ROMSICS IMRE 2016. *A Kalocsai Sárköz települései a XI–XVII. században.* Kalocsai Múzeumi Értekezések 17. Viski Károly Múzeum, Kalocsa.
- D. SZABÓ KÁLMÁN 1992. *Dusnok történeti földrajza.* In: BÁRTH JÁNOS – SZTRINKÓ ISTVÁN szerk., *Cumania 13. Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Évkönyve*, Kecskemét. 164–241.
- TIMÁR KÁLMÁN 1939. *Varajt története.* *Kalocsai Újság* 1939. április 7. 2–3.

BÁRTH M. JÁNOS

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3389-7558>

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcészettudományi Kar

JÁNOS BÁRTH M., **Toponyms from Bács-Kiskun county** **Publication of a fragmentary onomasticon**

The study provides insight into research that began in 2017 and aims to publish a fragmentary collection of geographical names from Bács-Kiskun County that has survived in manuscript form. It reviews the history of efforts to collect the toponyms of the county, presents the unique properties of the name stock, outlines the principles of processing and possible methods of publication, and highlights some aspects of onomastic analysis. Much of the tangible results of collecting geographical names of Bács-Kiskun County in the 1970s and 1980s were destroyed or lost, while others were scattered in the archives of various institutions. The author of the study has identified and collected manuscript materials in recent years and edited them into an up-to-date database. The collection has been supplemented with historical evidence and maps. The over 40,000 entries making up the database are stored in a structure that can be connected to the Hungarian National Toponym Registry currently under development. The collection of place names is already searchable on a website created for the purpose, and in the future, it will be supplemented with present-day collections. The database may also be published in the form of a name dictionary. Some examples in the study illustrate the significance of the published data, the possibilities of their linguistic, historical, sociological, and onomastic use.